

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm  
Tomvs ...**

**Łęczycki, Mikołaj**

**Antverpiae, 1650**

Labores sunt causa magnorum meritorum. Cap. VII.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

remque abstergere coepit, quin etiam contētiū laborantes, stianū & largiū recreare. Quod cū miraretur Reinaldus, astitit ei quidam affectu venerabilis, à quo edocitus est, illam quam videtur esse Dei Matrem, reliquas verò Virgines in celo degentes: venisse autem eam ad suos illos messores (hoc enim verbo vñs est) visitandos. Ita Deipara & cælitibus labores manuum placent in Religione pro Dei amore suscepit.

Hoc pertinet & illud coqui Cisterciensis exemplum (vñ ibidem refertur) qui cū aliquando per totum diem, aduenientibus aliis atque aliis hoītibus, fratribus cibum coqueret, vesperi sellū, dum suas quasdam Dei Matri preces orationeque persolideret, in summā pugnā luctaque cum somno, Sanctissimam Dei Matrē Mariam ad se veniente suis oculis confexit, his cum verbis iucundissime consolantem: *Fili bone, satis tu quidem hæc nō mibi fecisti, confer te tunc paup̄er ad quietem.* Quo viso, magnā quadam volupate perfusus, placidissimo somno consopitus est. Narrat Cæsius de altero Cisterciensi fratre, nomine Hermanno, cū post Completorium in lectulo suo quisceret, & subiō recordaretur se nam horam, quam in honore Virginis decantare solebat, propter diurnas occupationes distulisse, & ex obliuione omisisse, è lecto exilis, ut vel eo tempore illam recitaret. Miru dignum. Dei Genitrix repente ei astans, & labores eius diuinos miserata, iussit vt quiesceret, voluitque pro eo neglectā horam supplere. Et 3. par. Chrō. S. Franc. l. 1. c. 36. Scribitur de fratre Iuene, qui cum coronam B. V. M. quam quotidie recitare solebat, semel propter hospitum multitudinem, quibus excipiendis occupatus fuerat, valde defatigatus, cœpisset vel peri recitare, & inuitus somno oppressus fuisset, a B. V. Maria, & ab Angelis, ut melius quiesceret in lecto, ita ut erat dormiens depositus est.

Cum igitur adeo sint accepti labores corporales Cælitibus, non est mirum, quod Diuina Maiestas sic laborantibus velit suum diuinū palatiū exornare. Refert Blofius, & scribitur in gefis S. Gertrudis, Christo iubente, & ea probante conscriptis, S. Gertrudi Dominum dixisse: *Quemadmodū prepotens aliquis Imperator, non solū gaudebat habere in palatio suo, delicatas ornatasq; puerulas, sed etiam constituit, & ordinat Principe, Duces & milites, alioq; ministros diversis operibus aptos, qui semper parati sint, ad negotia eius peragenda;* ita & ego non solū delector, in tenerioribus delictis earū, qui Diuina contemplationis quietem, me trahente, sequuntur, verum etiam allicit ad manendum cum filiis hominum, dum ipsi qualibet exercitia rūsum negotiorum, mihi honoris & amoris causa suscipiunt.

72. Porro hinc quoque colligi potest quantopere Deus astitmet Fratrum Laicorum officia, ut ipse quodammodo im mediāte quandoque attēdat, ea ut bene fiant. Scribitur in Annalibus PP. Capucinorum: *In Conventu Vincola Lucania Provincia, Lanicij Opus. Tom. 2.*

Vitalem à Grumeno nouo in eo Conventu sacrificia munus obuentem solitum cali quadam voce toutes admoneri, quoties noctu lampadem, que ante sacrum Eucharistie altare lucere solet, extinguiri, vel matutini officij tempus paululum ē statuā media noctis horā delabī contingere.

## CAPUT SEPTIMVM.

*Labores sunt causa magnorum meritorum.*

**E**X dictis, dilectissimi nostri Coadiutores, & alij illis similes, debent pro suā Instructio-  
ne & solatio hac decerpere:

**P**rimū, magnificiant suū statum, & labores illius, ac humilia officia obeant alacriter, in quibus pro Dei amore & reverentia in beneficium aliorum occupantur: sunt enim magnorum meritorum causa & via ad cælum, iuxta monitum S. Basili. *Intelligendum est, inquit, debere pietatis cultorem, vitora etiam munera, magno cum studio, magna, cum animi alacritate suscipere, scientem, nihil minutum esse, quod Dei causa fiat, sed grande & spirituale, & eiusmodi quod calum nobis, & præmia cœlestia conciliat.* Cōciliant autem certò cœlestia præmia, pro cœlorum & terra Domino libenter & diligenter exantlati labores, & suscepta humilia officia. Hinc S. Arsenius dñorum in sæculo filiorū Theodosij Imperatoris Magister (scilicet Arcadij & Honorij) factus Monachus, rogatus, in quā maximè re consideret: *In eo, inquit, quid homines fugi, quid tacui, quid sleui;* (scilicet peccata commissa.) At in eo possum, quid manibus labraui. Non fuit inanis hæc spes, quia conuersatio & vita, humilitatis exercitiis ornata, est signū & medium, ad cœlestem gloriam consequendam. Hinc S. Bern. suos Fratres operibus manualibus, f. 2. de & officiis humiliis quotidie deditos, eos etiā Ascens, qui Clerici & Sacerdotes erant, & ad Chorum deputati, alloquens, securè dixit: *Quis sit si omniū vestrum, quos hic video, nomina scripta sunt in cali, & in libro predestinationis annotata? Vocationē enim vestra, & iustificationis aliqua signa mihi video intueri, in conuersatione tanta Humilitatis. Propterea dilectissimi, perseverate in disciplina, quam suscepistis, ut per humilitatem ascendatis: quia hoc est via, & non est alia prater ipsam.* Qui aliter vadit, cadit potius; quia sola est humilitas, qua exaltat sola qua duci ad vitam. Quocirca placere debent officia, abiecta & humilia vulgi iudicio, & omnes labores hanc humilitatem & abiectionem præferentes, quia, ut ait S. Basili. loco cit. *Qui iam humile ausu quipiam appellare, quod Deus, ipse attingere non recusat!* Ideo autem attingere nō reculauit, ut homines pro eius timore similibus obsequiis se dedant tanquam Deo valde acceptis & ab eo remunerari solitus.

Cum semel opus quoddam egregium nosser P. Balthasar Aluarez præstisser sequenti die mane sub oratione P. 83. vidit Christum Dominum nostrū præclaris donis valde onussum, & onore illo quodammodo gravatum, ac desiderantem exonerari. & propensum se ostendentem ad gratificandum exonerari; & quamvis magno desiderio

73.

Const.  
mō. c. 24.

74.

75.

76.

Const.

mō. c. 24.

K k

id

id cuperet, non tamen onus deponebat, sed quid vasa de-  
essent, in quibus eius dona reponeretur. Ex quo intellexit  
P. Aluarez opus suum suisse Diuinae Maiestati accepit:  
& per charitatis opera, (qualia sunt omnia Fratrum  
domesticos labores obcumentum) obineri à Christo  
ingentia bona. sibi, talam se ostendisse Christum, ut ipse  
magis ad huiusmodi opera excitaretur, & alios ad eadē  
exercenda exstūlaret. Aliā vice fecit Deus eum sen-  
tire amorē erga proximos (qui maximē in obsequiis  
externis elicit, si verus sit amor) esse rem valde sa-  
cram, magnamq; amorū Dei & obedientiae, quā anima  
mandatis eius paret, testimonium, & quod ipse Deus  
multūm sibi in eo complacat, indicium. Et qui Dei vo-  
cibus non absurde scunt, omnia officia, que proximorum  
charitatis exigunt, libenter ex obedientia amplectuntur. Nā  
quid illi se ac rebus suis largiantur (scilicet, labo-  
res suos, industrias, obsequia, sudores, itineraria,  
defatigations, cōmoditates, vigilias, insomnia,) exstūlant  
se Deo dare, pro cuius amore illa donant. Ex  
hac cōsideratione dulce fuit illa quid seruant proximis,  
eosq; tolerant, & tanquam mollem ac suauem ceram  
illū se prebeant, suamq; amicitiam offerant, quibus se  
quando offendantur, libenter eis ignoscunt, latūq; vul-  
tum ostendunt, dulciaq; verba dant: certò sibi perfrudē-  
tes, quales ipsi erga proximos se gesserint, talem Deum  
erga se expertūs: si dulces, dulcem; si misericordes, mi-  
sericordem; si insulso, etiam insulsum: credentes eius  
verbo (quod vel ipse experientā verissimum esse cōstat)  
quid quā mensarā mens fuerint, eadem eis remeierunt.  
Luc. 6.38. Quonobrem ipsas proximorum necessitates,  
reputant sibi tanquam diuisimā aurifodinā, ex quibus  
anime proprie plurimā diteſtū, & quotidie illistrā-  
tur. Quod Sacramentum absconditū cum cognovissem  
valde illud admiratus & veneratus sū, inquit P. Alu-

## CAPVT OCTAVVM.

Optent plurimis se occupari laboribus.

77. **C**vm tanti sint meriti apud Deum labores  
corporales, & tam multa bona laboratibus  
adferant, & cōlitibus adē, ut dictum est suprā,  
sunt accepti, desiderent Frates Laici, quām pluri-  
mis se onerari laboribus, & eō feliciores se  
potent, si plura illis iniungantur à Superioribus  
officia laboriosa & fatigativa, & quidem solis,  
sine alio adiutori, nec ob id conquerantur. Si  
enī mercatores ex amore luci temporalis cō-  
feliciores se putant, si plures in die lucrandi oc-  
casiones habeant, quāuis ob id valde defatigari  
debeat, multò magis propter lucra spiritualia,  
per totam ēternitatē duratura, & coronas quām  
plurimas, ēternū duraturas paritura, debent ala-  
criter, quām plurimis laboribus onerari & defa-  
tigari. Intellexit benē hāc veritatem Abrahā Ab-  
bas apud Calsian. Potuimus, inquit, etiam cellulas  
nostras, super Nisi fluminis alueum collocantes, aquam  
habere pro foribus, ne eam à quatuor milibus passus,  
nostris cogeneremus deferre ceruicibus, nīs nos ad toleran-  
tiā laboris istius indefessos. B. Apostolus reddens, hoc  
iugiter animaret eloquo: Vnusquisq; inquiet, propriam

mercedem accipiet, secundām suum laborem. Hoc bēz. Con-  
nē penetrauerat S. Euphrasia Virgo, quæ etiā es-  
set ex Regio sanguine orta, & Imperatoribus  
sanguine iuncta, camen cūm esset facta Monia-  
lis, tanquam vilissima ancilla sola obibat officia  
omnium aliarum Monialium, & dum iuberebat  
à sua Abbatisa, & vltro non iussa, illa suscipit.  
Nam cūm Abbatissa eam probare volens & ad obedie-  
tia luera maiora prouchere, dixisset ei: Tollit hinc faxa,  
& apud fornū depone, fecit hoc illa hilariter, arreptāq;  
in humeros, sola quid iussa erat, ea deportauit, cūm in ea  
quēdam essent tanti ponderis, vt iis ferendis due sorores  
vix sufficerent: nec interim dixit: Adiuue me atqua è  
sororibus: nec faxorum molem causabatur, nec sūa pro-  
ferebat longa ieiquia (quatuor enim diebus in hebreo  
mada ieunabat) nec operis difficultatem, sed cūm pā  
fiduciā obedientiae officia implebat. Altera vēd die rati-  
sum illi ait Abbatissa: Non par est filia, hic iaceat faxa:  
reporta eā in locum pristinum. Mox Euphrasia cum  
multā alacritate fecit vt iussa erat. Hac ratione ad dies  
triginta eam occupauit, vt eius patientiam probaret, &  
illa incido animo, & psallens in illo opere versabatur,  
ita vt sorores omnes eius obedientiam mirarentur. Non  
tamen deerant, que eā irriterent: porrū alia acclama-  
bant: viriliter age Euphrasia. Et illa quidem rufus di-  
uini operis celebrazione peractā, ad opus illud se acci-  
gebat sed ait illi Abbatissa: Cessa ita filia, ab hoc mni-  
sterio: porrū accipe faxā & coquē panes in clibano, vt  
ad vesperam parati sint. Illa studiosè iussa complevit.  
Praterea tenens manu codicem, ceteris sedentibus, flans  
legebat vlg; ad horam tertiam. Tertia vēd precibus abso-  
lutis, ad sororum ministeria accepit, eis preparans ne-  
cessaria, verrens triclinium, lectulos sternens, aquā hau-  
riens, & defensens in culinam, legumina coquē, ligna fe-  
cans, farinam fermentans, & panes in furno officiō. Tot  
autem modis occupata, neḡ diurnis neḡ nocturnū ab-  
erat precibus, non Tertia, non Sexta, non Nonā, nō re-  
perarum, ac nihilominus sola omne ministerium quod  
diximus exequebatur. Et cūm diabolus cerneret, tantā  
eius laborum tolerantiam & vellet eam citi auferre ē  
medio, dñm illi die quidam abiit, sed hauriendam  
aquam, arripiuit tam iniquus ille vna cum hydriā, de-  
trususq; in puteum, ita, vt capite ad fundum v̄que per-  
tingeret. Sed cūm ab accurrentibus sororibus extrahe-  
retur, puto, consignauit se & subridens dixit: Vnde  
Christus meus: non me vinces satian neḡ, cedam tibi. Et  
hacenus quidem vna hydriā, deinceps duabus seram a-  
quam in culinam: quid etiam ita fecit, & plura alia  
etiam dum esset infirma & debilis. Hanc Virginē te-  
nerat tunc & tatis, imitentur nostri fratres. Nam  
quid aliquis Frater Laicus plus laborauerit, plura  
officia laboriosa solus obnuerit, maiore in celo  
mercedem recipiet, & quidem tamdu duratū-  
rā, quā diu durabit Deus ipse, qui eius erit mer-  
ces magna nimis. Penetrarūt benē hāc veri-  
tatem celebris ille Cellarius Louaniensis Collegij,  
qui dum venirent domestici ad hauriū cerevisie  
elapsis aliquot post meridiām horis, statuo tē-  
pore, cūm posset vno labore ē cellario adferte  
cantarūt cerevisię omnibus ferturūt, tot  
adferre.